

Kemencesvidék

KÖZERDEKÜ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Előfizetés
Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . . . . 2 kor. — 31.
Fél évre : . . . . . 4 „ | Egyes száma ára — „ 20

Felolós szerkesztő:
Huss Gyula

Hírközlő és kiadói hivatal:
Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám. Ideintézendők a lap szel-
lem- és anyagi részét illető minden kérdéseknek. Névtelen
levelek figyelembe nem vételnek.

Társadalmi korlátok.

A világ rendjét vizsgálva, tán a legfurcsábbnak tarthatjuk, mikép némely ember legnagyobb érdeme, hogy ezt a világot becses megjelenésével megtisztelte.

Ezért az érdmért aztán busásan szedi a jutalmat. Az első hely mindenütt őt illeti; bárha nem dolgozik, elenkezőleg, lopja az Uristen napját, főleg pedig az éjjelét, azért mégis csak ő a leghivatottabb erkölcsbíró, mert — született. Ez az egy tény elegendő jogcím arra, hogy egy egész életet át-henyélhesen. — fáradozás nélkül tetszése szerint évezhessen s a jogok talából a legnagyobb kanállal merithessen. Van va gyona, tekintélye és embertársai körül még a legönérzetesebbek is meghajolnak előtte.

Némi önmegtagadásunkba kerül, hogy ki ne színezze az arát az ellentétet, mely a „született ur“ és a törekvő, becsület, szorgalmas ember élete közt oly kirívóan mutatkozik. Am ez nem lévén célja cikkünknek, ezáltal csak konstataálni akarjuk, mily különféle az emberek életküzdelmé: egyik sima uton teler nélkül sétál, a másik terhek sulya alatt görnyed és csak kinnal-bajjal haladhat görnyös sikátorokon.

De mégis, mégis van e különbségben valami, a mi az alsóbb rangukat kiengeszteli sorsukkal. A munka öröme s munka után a jól teljesített kötelesség tudata gyönyörködteti a lelket és meggyőzi őket arról, hogy nem élnek hiába. Ott a sivar tunyaság elsenyveszti, eltompítja és vásottá teszi a kedélyt, emitt a munka buzgalma, a törekvés becsületessége mindig új és friss tápot nyújt az alkotni vágyásnak. De ezenkívül még az a kecségtetés is emeli a lelket, hogy munka révén a megérdemelt jutalomhoz jutunk, mely jutalom nemcsak a munka díjazásából, hanem a társadalmi állás emelkedéséből áll.

Án a társadalmi állásnak határt szab a társadalmi előítélet. A legutóbbi évtizedek ugyan sok társadalmi korlátokat döntöttek le, de nem mindegyiket. Vannak még mindig rangok és állások, melyekhez közönséges halandók nem juthatnak. Utjukat állják a r maradványai, melyek a külföldi rangok minden külső érintkezését dacára tényleg mégis elkülönítik egymástól a társadalmi osztályokat. És se munka, se törekvés, se tudomány, se semminemű egyéni kiválóság nem teheti jóvá azt a hibát, melyet születésünk eltévesztésével elkövettünk.

De a mire nem képes a legnagyobb tehetség, azt játsni szerrel elvégezni — a m. Csak lapozgatni kell Európa legmagasabb arisztokráciájának legutóbbi évtizedekbeli krónikáját és oly érdekes fejtegetekre akadunk, minőket a gyermekmesék legmerészebb fantáziája se gondol ki. Ez a

krónika tanuja a kasztrendszer korhadtságának. Ime, regényi rész az életből s a regény nem képes meglepőbb rajzát adni a képzelt élethalakulásoknak, mint adja maga az élet. Az etikett nem parancsol már a szívnek, hanem megfordíva. A hatalom, az erőszak nem győzi le a szív vonzódását, a szerelem győz, — legyőzi a legnagyobb, a leglelküzdhetetlenebbeknek látszó akadályokat.

Hiába zárja Koburg Fülöp herceg hűtlen nejét gyógyintézetbe, hiába őrizeti orvossal, komornával, társalkodónóval, szolgaszemélyzettel, sőt szüronyos őrkkel is, mégis megszökik szíve választottjával, a ki rangban jóval alatta áll. A hercegasszony legelső sorban nő s csak ezután arisztokrata.

E szenzációs szökésből legelebb az ölik szemünkbe, hogy a társadalom megszabadítja magát korlátaitól. Az a jelen ség, hogy régebben hasonló esetek alig történtek, míg mostanában a különféle rangok házassága, szívbéli vonzódása ugy szílván napirenden van, igazolja, hogy a társadalmi osztályok közelednek egymáshoz, a mi egyszersmind biztosítékul szolgálhat arra nézve, hogy nem messze az az idő, a mikor a születés egymaga nem lesz elegendő jogcím a tekintélyre. A jövő a munka és nem a születés arisztokráciájáé. A magas születés nem fog akadályozni senkit abban, hogy szorgalmasan dolgozzék, sőt ellenkezőleg, kötelességévé teszi, hogy közre működjék embertársainak dolgos versengésében.

Ha majd nemcsak a politika himes mezején fogunk találkozni az arisztokráciával és nemcsak szerelmes szívekkel fognak közeledni egymáshoz a különféle társadalmi rétegek, hanem a tudomány, a kereskedelem és az ipar, szóval az emberi munkálkodás minden terén vállvetett igyekvéssel fognak együttműködni. remélhetjük, hogy társadalmi életünk meg fog edzeni s a nemzetet jóléthez, boldogsághoz vezérelni.

Az iskola egészségtana

A törvény előírja, hogy minden tan köteles gyermeknek, ha a 6 ik életévét betöltötte az iskolába kell járni egész 10—12 éves koráig. — Arról azonban nem rendelkezik a törvény, hogy a hely, a hol az iskola épült, kifogástalan-e. pláne arról, hogy azon épület, melyre reafogjuk, hogy iskola, melyben a fejlődésben levő gyermek egész napot tölt, vajjon az egészségtügyi követel

A civilizáció egyre terjed, a haladás korszakát éljük, midőn az egészségtügyi körben, körülbelül 19 iskolát megvizsgáltam, akkor azt kell mondani a civilizáció magva

ezen a vidéken nem talált alkalmas talajra, a haladás helyett stagnatio van. — A látottak, a szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az iskola is mostoha gyermeke az államnak. — Eszembe jut Spárta, a hol a test nevelésére fordították a legfőbb sulyt, a szellemi nevelés melléke volt. Vajjon nem-e lenne helyesebb, mivel itt a testi nevelésről sincs szó, ha az a gyermek gondatlanul ott a szabad természetben, ozondus levegőben játszadozva, futkosva lepkék után, dalolgatva őrizné libáit, barmait, s ott töltené napjait edződve, tejlődve testileg, a szellemi táplálék után akkor, de csak akkor küldenék abba a füledt, bűzös levegőjű iskolába, ha azt az egészségtügyi követelményeknek megfelelőleg átalakítanák.

A bölcsészek, a nemzetgazdászok más becsléni az emberi élet; a filosofusok szerint az emberi élet megbecsülhetetlen, az egészség a legfőbb kiincs; — a nemzetgazdász már kiszámítja számokban, hogy mennyit ér az emberi élet az államnak. — Így dr. Edwin Chadwick kiszámította, hogy Angliában egy munkás élete 5000 koronát ér, 40 éves korában kétszer annyit. (Előadta 1878-ban Parisban a nemzetközi egészségtügyi kongresszuson, — Congrès international d'hygiène tenü a Paris 1878. I. szekción Hygiéne).

Egy amerikai orvos 17 ezer koronára becsléni: A számítás ugy történik, hogy pl. a munkásosztály évi keresetét összedadják, a tagok számával elosztják, az eredmény, a kamatja egy emberéletnek, mint tőkének.

Rochard a francia kereskedelmi minisztérium segélyével összegyűjtött adatok alapján 1885-ben kiszámította, hogy Franciaország 41 321,236.090. koronát képviselt, ez elosztva a lakosság számával, egy francia polgár értéke 1097 korona volt.

Midőn boldogult Rudolf trónörökös 1887-ben a nemzetközi egészségtügyi kongresszust Bécsben megnyitotta, a többek közt azt mondta: „a társadalom és állam legnagyobb tőkéje az ember, ezt megbecsülni és me — jérhosszabb időre a munka nitás parancsolja nyájunk legnagyobb feladata“.

Ezéből láthatjuk, hogy az embernek mint élő lénynek van értéke, érdemes megbecsülni, mert minden egyes ember egy bizonyos vagyoni képvisel. — Akkor kérdem én, az a hatóság, az az állam, ha ezt tudja, miért nem látja be, hogy abból a serdülő gyermekből lesz a felnőt, lesz a munkás, lesz az állam egyik oszlopos tagja, hát miért nem gondoskodik minnaenütt arról, hogy az iskola ne legyen egészségtelen, hogy a fejlődésben ne gátoltassék a gyermek, egészsége ne romoljék, ne legyen veszélyeztetve, fejlődjék szellemileg és testileg.

2638—1904 tkv.

Árverési hirdetmény-kivonat.

A kir. kincstár végrehajlatának Nyári Sándorné Dezső Netti alsósági lakos végrehajtást szüneteltetett elleni végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtást 20 kor. 37 fill. és ennek a kiegyenlítésig járó 5% kamatai 3 kor. 90 fill. végrehajtási mar megállapított, valamint jelelegi 11 kor. 60 fill. megfelelő endo költségeknél kiegyenlítése végett az 1881. évi 60. t. c. 141. §-a alapján és a 140 §-a értelmében a csehdómölki kir. bíróság területén levő, a sági 215 sz. t. k. n. A. 1. 243 nr. sz. alatt fekvő 163 sz. hazas ingatlanra 334 korona ezennel megállapított kiküldési árban elrendeli.

Az árverés megtartására határidőül 1904. évi október hó 12. napjának délelőtti 9 óráját a tkvi hatóság iródjába (I. em. 8. ajtó) tűzi ki.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10 százalékat, vagyis 112 korona 20 fillert készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 141. §-ában jelzett arányammal számított és az 1881. évi november 1. én 3333. sz. n. kelt. m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kézhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39415/1 M. szám alatt kelt. rendeletében előírt módon a csehdómölki kir. adóhivatamánál, mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A banatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

Ezen árverési kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint tkönyvi hatóságnál (I. em. 8. ajtó) és Avaság közseg. e. öljáróságánál teszteltetők meg.

Kir. bíróság mint tkönyvi hatóság, Csehdómölki, 1904. évi július 23.

Udránszky, kir. albiró.

Hirdetmény.

Rőfös- és divatáru kereskedés teljesen új állványai, asztalok stb. teljes berendezés minden elfogadható áron eladó. A berendezés megtekinthető a tulajdonos:

Paschkesz Dezső

rőfös- és divatkereskedőnél,
DEVECSER.

**BRAZAY FELE
SÓSORSZESZ**

HASZNÁLAT UTÁN A SÓSORSZESZ
MILLÉKÉNEK VANI

SZEIFERT JÓZSEF POZSONY

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper
eredeti
Diana fegyverekből
ugyszinte cölserű
Hemmerle-féle
fegyverekből,

J. P. Sauer u. Sohn
cóg
Krupp Frigyes-féle
különleges acélesőví
fegyverekből,

eredeti gyári áron.

Legujabb!! Browning-féle önműködő ismétlő serétes vadászfegyver
12 öbn. ered. gyári áron azaz 225 kor.-ért nálam kapható.

Cs. és kir. állami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I. számú vadászati és társas-lőporral töltött töltények, továbbá szállítok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberűhöz a legolcsóbb áron.

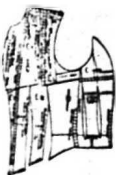
Vadászati, utazási és sportkülönlegesség!

Saját lővölde!

A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfegyvereim és vadászesszközök az egyedüli aranyérmert nyertek.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Minden kultur államban törv. védett és szabadalmazott
állítható női-derék szabás-készülék feltalálója.

Gyárjegy

minden testalkat részére szabályozható. Akadémián vizsgáztam. Számos elismerőlevelet kaptam minden országból.

Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva.

Egy készülék ára 3 korona, utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, S O P R O N.

Képviselek minden helyiségben keresetek. Magyarazato. ingyen lesznek külföldre

Alapítatott 1840.

Alapítatott 1840.

STEINBERGER M. UTÓDA

aranyműves és órák

Pá p á n, Fő-utca 55. (a Benczések templomával szemben.)

Ajánlja dúk választéku arany és ékszerárgyait, valódi finom ezüst és chinai ezüst árukat, valamint kiütő járásu, pontosan szabályozott tan-, arany-, ezüst- és nickel-órákat.

Teljes 6 és 12 személynek való finom valódi ezüst evőeszközök grammonként 11 fillér. Legjobb minőségű chinai ezüst evőeszközök rendkívüli olcsó áron kaphatók.

Mindenféle egyházi szentedények, feszületek, kelyhek, kannák, tálak stb.

Vidéki megrendelésre nagy gond fordítatik, javítások és vésés elfogadatik.

Hitelkénes egyéneknek részletfizet